

Kâlû belâyı neden hatırlamıyoruz?

Ordu/Fatsa'dan Harun Erdem: "Kâlû Belâ nedir? Neden hatırlamıyoruz?"

Kâlû Belâ, bir Kur'ân deyimidir. İnsanların, ebediyet âleminde birer zerre halinde yaratılarak İlâhî programa girdiği ilk zamanda gerçekleşen bir olaya ışık tutar.¹ Söz konusu olay, Cenâb-ı Hak'ın huzurunda insanların ilk duruşları, Allah'ın sorgusuna ilk muhatap oluşları, ilk imtihanları ve Rabb-i Rahîm'e verdikleri ilk ve tek sözleri ile ilgilidir. O gün orada ihtilaf yoktur, inkâr yoktur, şüphe yoktur, tereddüt yoktur. Orada eksiksiz bir teslîmiyet vardır, gerçek bir kulluğun farkında oluş vardır, Allah'ın sözünü tasdik vardır. Şöyle ki:

Ebed tarafında, zerreler âleminde iken Rabb-i Rahîm: "Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?" diye sordu.

Bütün ruhlar ittifakla, huzur içinde ve kesin bir tasdik ve îmân ile:

"Elbette yâ Rab! Sen Bizim Rabb'imizsin. Biz buna şâhidiz" dediler.

Kur'ân bu ahitleşmeyi haber verdikten sonra, bunun hikmetini şöyle izah eder: "Onlara böylece şâhitlik ettirdik ki, kıyâmet gününde, "Biz Rabb'imiz olan Allah'ın varlık ve birliğinden ve O'nun hükümlerinden habersizdik" demeyin. Yâhut, "Atalarımız bizden önce Allah'a ortak koşmuşlardı. Biz de onların arkalarından gelen nesilleriz. Atalarımızın bâtil işleri yüzünden bizi helâk eder misin?" de demeyin."²

Bu olayı niçin hatırlamadığımıza gelince:

1-Hatırlamayışımız, herşeyden önce, bizim hâfıza ve hatırlama melekemizin zayıflığını gösterir. Biz nasıl geçmiş hayatımızın ayrıntısını unutabiliyor isek, nasıl bir yaşındaki hastalığımızı veya annemizin sütüne şiddetli ihtiyâç duyduğumuz anları hatırlamıyor isek, nasıl anne rahminde kaldığımız dokuz aylık süreden hiçbir kesit hatırlamıyor isek; zerreler âleminde yaratılışımızdan hiçbir şey hatırlamıyor oluşumuz da bizim hâfıza ve hatırlama gücümüzün zaafiyetindedir.

2- Rûhumuzu başlangıçta bir zerre, dünyaya gelişimizde ise tomurcuk halinde bir çiçek farz ettiğimizde; îmânla yaşadığımız her günde bu tomurcuğun îmân toprağı ve İslâmiyet suyu ile açılıma geçtiğini ve îmânda ihlâs ve amelde istikametle bu açılımı sürdürüyor olduğunu söylemek mümkündür. Bu açılım sürmelidir. Açılımın bir

yerinde nasıl ki çiçekler tekrar tohuma yöneliyorlarsa; açılım kazanmış ruhun da çekirdek halinde verdiği söz ve ahdi hatırlaması akıldan uzak değildir. Nitekim âyetin beyanına göre, bir hakikat âlemi olan âhirette bu ahdi hatırlamak mümkün olacaktır. Üstad Saîd Nursî Hazretlerinin ifâde ettiği gibi, madem ki, îmân hayata hayat olsa, o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar, îmânın nûruyla ışıklanır ve vücud bulur. Şimdiki zaman gibi, geçmiş ve gelecek zamanlar da insanın rûh ve kalbine îmân noktasında ulvî zevkler ve yüksek vücud nurları kazandırır.³ Öyleyse, îmânî bir açılım ve yükseliş kazandığımızda, rûhumuz kendisi için hedeflenen kemâl ve olgunluk seviyesine ulaştığında bu ahdi hatırlamamız mümkün olabilir.

3- Dünya itibariyle unuttuğumuz bu vaad ve ahdimizi, âhirette hatırlamamız mümkün ve vâki olacak; bu hatırlama “îmân ve ibâdet, hayatımıza hayat olmadığı” takdirde kendimizle ne kadar çeliştığımızı apaçık ortaya koyacaktır.

4- Dünyada rûhumuzun ve vicdânımızın iyilikten, hayır ve hasenâttan, güzel ahlâktan, olgunluktan hoşlanması ve huzur bulması; inkârdan, günahlardan, haramlardan, kusurlardan ve kabahatlerden ise sıkılması ve huzursuz olması, ezeldeki ‘elest’ bezmine, yani Rabb-i Rahîm’e verilen bu ahde olan sadâkatin içimizdeki bir göstergesi ve şâhididir. Bu yüksek olayın vicdânî hatırdan uzak tutulmaması halidir. Çünkü bu yüksek olay bizim öz varlığımızın ve fitratımızın hamuru mahiyetindedir.

5- Şimdilik bu hadiseyi hatırlamamak bizi sorumluluklardan uzaklaştırmaz, bizi sorumsuz kılmaz, bizi başına buyruk yapmaz. Çünkü o gün teslimiyetimiz var idiye, şimdi de irâdemiz var, aklımız var, şuurumuz var, vicdânımız var, korkumuz var, muhabbetimiz var. O zamana nisbetle çok önde ve gelişmiş bir ruh yapısına ve eksiksiz bir yaratılışa sahibiz. O zaman bir taslaktan ibâret idiysek, şimdi bir vücuda sahibiz.

Dipnot:

1- Sözler, s. 105;

2- A'râf Sûresi, 7/172, 173;

3- Sözler, s. 133